

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

सूचना

हाम्रो चाहना
लागूऔषधरहित,
स्वस्थ र सुखी
जीवनको कामना ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

घरेलु हिंसा बढ्यो दुई महिलाको हत्या, एक पक्राउ

खोटाङ, बैशाख २। आफ्नै ५० वर्षीय श्रीमान छ कुमार राईको खुकुरी प्रहार गरी हत्या गरेको अभियोगमा बाह्रपोखरी गाउँपालिका-१ खुसाने बस्ने ५० वर्षीया मेनुका राईलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

मेनुकाले खुकुरी प्रहार गर्दा छ कुमारको घटनास्थलमै मृत्यु भएको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ प्रहरी चौकी बाह्रपोखरी, इलाका प्रहरी कार्यालय चिसापानीबाट र इलाका प्रहरी कार्यालय खोटाङ बजारबाट खटिएको प्रहरीले उनीलाई पक्राउ गरेको हो ।

उता आफ्नै श्रीमतीलाई खुकुरी प्रहार गरी गम्भीर घाइते बनाएको अभियोगमा संखुवासभाको खाँदवारी नगरपालिका-९ तुम्लिङ्गटार वैधे गाँउ डेरा गरी बस्ने ३२ वर्षीया दोमन हस्दालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । ३४ वर्षीया श्रीमतीसँग सामान्य विवाद हुँदा दोमनले खुकुरी प्रहार गरी घाइते बनाएको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो । घाइतेको तुम्लिङ्गटारस्थित मनकामना अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ ।

त्यसैगरी बाँकेको वैजनाथ गाउँपालिका-२ नौबस्तामा पतिको कुटाइबाट एक महिलाको मृत्यु भएको छ । नौबस्तास्थित पहाडीपुर निवासी बर्लसिंह मगरले आइतबार धारायसी विवादमा कुटाइ गर्दा गम्भीर घाइते भएकी पत्नी दिलमायाको मृत्यु भएको हो ।

घाइते दिलमायालाई घटनाको तीन दिनपछि उपचारका लागि शिक्षण अस्पताल कोहलपुरमा ल्याइएको केहीबेरमै मृत्यु भएको इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरका प्रमुख प्रहरी नायव उपरीक्षक कुलदीप चन्दले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार मदिना सेवनका विषयमा सामान्य विवाद हुँदा रिसको आवेगमा बर्लसिंहले श्रीमतीलाई धकेल्दा भित्तामा ठोक्किएर चोट लागेको थियो । तीन दिनसम्म पनि उपचार नपाएपछि दिलमायाको मंगलबार मृत्यु भएको हो । अभियुक्त बर्लसिंहलाई इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

गाईवस्तु चराउँदा...

सप्तरी, बैशाख २। गाईवस्तु चराउने विषयमा विवाद हुँदा पाँच जनालाई कुटाइ गरी घाइते बनाएको अभियोगमा नगरपालिका-३ कन्धीरा टोल बस्ने २२ वर्षीया अशोक सदा लगायत दुई जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

खडक नगरपालिका-४ पन्सरो बस्ने १९ वर्षीय उमेश ठाकुरसहित पाँच जनालाई कुटाइ गरी घाइते बनाएको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ अशोक प्रहरी पोस्ट खरचुहियाबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो ।

लकडाउन बैशाख १५ सम्म

लकडाउनमा सुनसान भएका बिर्तामोडस्थित मुक्तिचोक । तस्वीर: भूपण्डे उटकम

काठमाडौं, बैशाख २। कोरोना भाइरस संक्रमितको संख्यामा वृद्धि हुन थालेपछि सरकारले लकडाउनलाई कडाई गर्नेसँगै यसको अवधि पनि थप गरेको छ ।

मंगलबार दिउँसो प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले बैशाख १५ गतेसम्म देशभरि लकडाउन गर्ने निर्णय गरेको छ । लकडाउन १२ दिन थप्ने निर्णय गरेको हो ।

यसअघि सरकारले चैत ११ गते एक हप्ताका लागि भनेर लकडाउन गरेको थियो । पछि उक्त अवधि बढाएर चैत २५ हुँदै बैशाख ३ गतेसम्म पुऱ्याइएको थियो । लकडाउन हुनुभन्दा अघि नेपालमा कोरोना संक्रमितको संख्या जम्मा दुई जना थियो तीमध्ये पनि एक जना उपचार भएर घर फर्किसकेका थिए । अहिले कोरोना संक्रमितको संख्या १६ पुगेको छ ।

यसैबीच कोभिड-१९ बारे दाडमा सामाजिक सञ्जालमा अफवाह फैलाउने एक जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । दाडमा पनि एकजना कोरोना संक्रमित भेटिएको भनेर फेसबुकमा स्टेटस राखेको भन्दै जिल्ला प्रहरी कार्यालय दाङले पक्राउ गरेको हो । जिल्ला प्रहरी कार्यालय दाङका प्रहरी नायव उपरीक्षक सुमित खड्काका अनुसार दाङको धोराही उपमहानगरपालिका-१५ निवासी २८ वर्षीय दीपक न्यौपानेलाई पक्राउ गरिएको हो ।

फाल्गुनन्दमा २५ लाख, सहाराको सहयोग

युद्धबहादुर बोहोरा

पाँचथर, बैशाख २। फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको कोरोना रोकथाम तथा नियन्त्रण राहत कोषमा सहारा नेपाल राँके सेवाकेन्द्रले २५ हजार रुपैयाँ सहयोग गरेको छ । सेवाकेन्द्रका प्रमुख पदमप्रसाद सापकाटाले गाउँपालिका अध्यक्ष वीरबहादुर कुरुम्बाङ, उपाध्यक्ष देविब्रजकुमारी आइडेम्बे र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अनिल तिखत्रीलाई पालिकाको कार्यालयमा २५ हजार रुपैयाँको चेक हस्तान्तरण गरेको अधिकृत तिखत्रीले जानकारी दिए ।

विश्वमा फैलिएको महामारीको चपेटा फेल्दै आएका फाल्गुनन्द गाउँपालिकाका निम्न वर्गीय परिवारलाई एकद्वार प्रणालीबाट स्वास्थ्य सामग्री वितरणमा मद्दत पुऱ्याउने उद्देश्यले सहयोग गरिएको सेवाकेन्द्रका प्रमुख सापकाटाले जनाएका छन् ।

इलामको देउमाड नगरपालिका-१, राँकेमा २०७५ सालदेखि सहारा सेवाकेन्द्र शाखाको सञ्चालन भएको हो । यस शाखाले पाँचथर फाल्गुनन्द गाउँपालिका, इलाम फाकफोकथुम गाउँपालिका र देउमाड नगरपालिकाका ५४ समूह केन्द्रका सात सय ३४ सदस्यसँग कारोबार गर्दै आएको उनले जानकारी दिए ।

त्यस्तै फाकफोकथुम गाउँपालिकालाई पनि २५ हजार रुपैयाँ राहत कोषमा सहयोग गर्ने भएको छ । विपद् समयमा यस संस्थाका विपन्न सदस्यलाई निव्याजी सापटी स्वरूप पाँच हजार रुपैयाँ दिई आवश्यक अनुसारको सहयोग गर्ने केन्द्रीय कार्यालयको योजना रहेको उनले बताए ।

हालसम्म फाल्गुनन्द गाउँपालिकाको राहत कोषमा २० लाख रुपैयाँ, प्रदेश सरकारमार्फत पाँच लाख र सहारा नेपालबाट प्राप्त २५ हजार गरी जम्मा २५ लाख २५ हजार कोषमा जम्मा भएको छ । अन्य सहयोगको लागि पाँचथर

उद्योग बाणिज्य संघबाट ५१ हजार र गुड नेवर्स इन्टरनेटबाट एक लाख ६९ हजार छ सय सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता जनाएको उपाध्यक्ष आइडेम्बेले जानकारी दिइन् ।

यस पालिकामा रहेका विपन्न परिवारका चार सय ९० घरधुरीलाई बडा कार्यालयसँग वितरण स्थानको लागि समन्वय गरी बैशाख ४ गतेदेखि राहत वितरण थालिने पालिका अध्यक्ष कुरुम्बाङले जानकारी दिएका छन् । उनले भने- हामी भेदभावरहित वातावरणमा विपन्न परिवारलाई राहत उपलब्ध गराउन प्रयत्नरत छौं । नुटी भइ कुनै परिवार छुट्ट भए पुनर्विचारमा हाम्रो ध्यान जान्छ ।

यस पालिकाले विभिन्न मुलुकबाट आएका सात जनालाई राँके क्वारेन्टाइन १४ दिन राखी परीक्षण गरेर नेगेटिभ रिपोर्ट आए पछि सबैलाई घर फर्काएको छ । जिल्लाभर क्वारेन्टाइनमा बसेका करिब एक सय जनाको परीक्षण नेगेटिभ आएपछि जिल्लावासीमा त्रास घटेता पनि लकडाउन अवधि भरपूर सावाधनी रहन आग्रह गरिएको छ । राँके हेल्पडेस्कमा छ जना स्वास्थ्यकर्मी भने निरन्तरको लागि व्यवस्था गरेको कार्यालयले जनाएको छ ।

भारतमा

बैशाख २१ सम्म

नयाँ दिल्ली, बैशाख २। भारत सरकारले कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमण रोकनका लागि हाल जारी रहेको बन्दावन्दी (लकडाउनलाई आगामी मे महिनाको ३ तारिख अर्थात् बैशाख २१ गतेसम्म लम्ब्याएको घोषणा गरेको छ ।

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले गत महिना घोषणा गरेको २१ दिने लकडाउनको अवधि मंगलबार समाप्त भएको छ । प्रधानमन्त्री मोदीले मंगलबार सम्बोधन गर्दै भने- लकडाउनको अवधि अवस्थामा अनुगमन कार्यलाई फर्नाइ कडा पारिन्छ । आगामी अप्रिल २० तारिखसम्म देशका विभिन्न राज्य तथा जिल्लामा लकडाउन के कसरी कार्यान्वयन भएको छ भन्ने बारेमा विशेष अनुगमन गरिनेछ ।

यदि राज्य तथा जिल्लाहरूमा लकडाउन राम्रोसँग कार्यान्वयन भएको देखिएमा ती क्षेत्रमा अप्रिल २० पछि अत्यावश्यक सेवा र वस्तुका लागि केही खुकुलो गरिने उनले बताए ।

प्रधानमन्त्री मोदीले गत शनिबार भारतका विभिन्न राज्यका मुख्यमन्त्रीहरूसँग भिडियो कल गरेर अहिलेको लकडाउनको अवस्थालाई के गर्ने भन्ने विषयमा परामर्श गरेका थिए । सबैको सुझावलाई ध्यानमा राखेर नै मे ३ सम्म लकडाउन कायम गरिएको मंगलवारको सम्बोधनमा उनको भनाइ थियो । यो सबै नागरिकको जीवनको सुरक्षाका लागि गरिएकोले सबैलाई यस अवधिमा घरभित्रै बस्न र बाहिर ननिस्कन पनि उनले आग्रह गरे ।

सरकारले जारी राखेको यही लकडाउनकै कारण भारतमा अहिलेसम्म कोरोनाबाट हुने क्षतिलाई कम गर्न सकिएको उनले बताए । सम्बोधनका क्रममा उनले भने- हामीलाई थाहा छ कि तपाईंहरूलाई अफ्ठ्यारो परेको छ, कसैलाई खाने त कसैलाई आउजाउ गर्न पनि समस्या छ । तर, पनि तपाईंहरू सबै देशवासीले यस्तो अफ्ठ्यारो अवस्थामा पनि अनुशासित रूपमा सरकारको आदेश मान्नुभएको छ र एकजना सिपाहीले जस्तो गरी कर्तव्यको पालना गर्नुभएको छ ।

भारतमा हालसम्म कोरोना भाइरसका संक्रमितहरूको संख्या ९ हजार भन्दा बढी पुगेको छ । मंगलवारको समाचार अनुसार यहाँ कोरोना भाइरसबाट ३२९ जनाको ज्यान गइसकेको छ ।

‘यो बेला संघीय संसद्को भूमिका भन्ने महत्वपूर्ण’

अग्निप्रसाद सापकोटा: सगामुख

विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसका कारण जनजीवन आक्रान्त छ । जनप्रतिनिधिमुलक संस्थाको रूपमा रहेको संघीय संसद् हाल स्थगन भएको छ । छिट्टै वर्षे अधिवेशनसमेत आह्वान हुने क्रममा छ । विपद्को समयमा जनताको समस्या उठाउने र सम्बोधनका लागि सरकारलाई अभिप्रेरित गर्ने प्रतिनिधिसभाका सदस्यहरू यतिखेर जनताकै बीचमा छन् । विषम अवस्थामा संसद् र संसदीय समितिलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउनुपर्ने आवाज उठिरहेको छ । विपत्तया त जनप्रतिनिधि अभै बढी सक्रिय हुनुपर्ने माग पनि उठिकै छ । यस्तो अवस्थामा प्रतिनिधिसभाले खेल्नुपर्ने भूमिका सम्बन्धमा राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस)ले सगामुख अग्निप्रसाद सापकोटा समक्ष केही जिज्ञासा राखेको छ ।

कोरोनाको जोखिम बढिरहेको बेला जनप्रतिनिधिमुलक संस्थाको सर्वोच्च संस्थाका रूपमा रहेको संघीय संसद्ले के कस्तो भूमिका खेल्नु पर्ने ?

- जननिर्वाचित सर्वोच्च संस्थाको रूपमा रहेको संघीय संसद्को भूमिका नीति निर्माणलगायत राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय समस्या समाधान गर्न महत्वपूर्ण रहेको छ । त्यो भूमिकालाई उच्च महत्व दिई संघीय संसद्को प्रतिनिधिसभामा

कोरोनासम्बन्धी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावलाई हामीले यसअघि नै छलफल पनि गर्यौं । त्यहाँ राष्ट्रिय सङ्कल्पको भाव र सन्देश हामीले प्रवाह गर्यौं । हामीले थप छलफल होश्रोस् भनेर सदन चलेको दिनमा समेत छलफलको वातावरण बनाऔं भनेर लाग्यौं । त्यसैगरी शून्य, समय विशेष समय, अन्य समय पनि निकालेर छलफल गर्ने गरी भरमदुर पहल र प्रयत्न पनि गर्यौं ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोरोना भाइरस उपचार कोषमा रकम जम्मा गर्न आह्वान गरिएको सूचना

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (COVID-19) रोगको संक्रमणलाई फैलिन नदिन तथा सोको रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि देहायको बैकमा ‘कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष’ खाता खोलिएको हुँदा इच्छुक व्यक्ति तथा संघ-संस्थाहरूले सो खातामा रकम जम्मा गरी सहयोग गरिदिनुहुन आह्वान गरिएको व्यवहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

बैंकको नाम: राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक
शाखा: सिंहदरबार परिसर
खाताको नाम: कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष
खाता नं. १९६००००११०१

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

चुनौति यथावत छ

कोरोना कहरले आक्रान्त बनेको हाम्रो छिमेकी देश भारतले लकडाउन लम्ब्याएको छ । प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले मंगलबार देशको नाममा सम्बोधन गर्दै बन्दाबन्दीको अवधि १९ दिन बढाइएको घोषणा गरेका छन् । यस हिसाबले बुधवार समाप्त हुने हाम्रो लकडाउनको अवधि स्वतः बढ्ने निश्चित भएको छ । खुल्ला सीमानाका कारण बन्दाबन्दीको अवस्थामा पनि मानिसको आगमन नरोकिएकाले हामी भन्नै ठूलो संकटमा छौं । यस्तोमा लकडाउनको समय बढाउनुको विकल्प छैन र सीमा नाकामा उच्च निगरानी बाहेक अर्को उपाय पनि छैन । यसअघि पनि भारतकै पाइला पछ्याएको सरकारले सम्भवतः आज समाप्त हुने लकडाउनको अवधि उति नै दिन पुऱ्याउने छ ।

भूगोलले मात्र होइन हामी आत्मनिर्भरताको र आर्थिक रूपले पनि ऊभन्दा पछि नै छौं । त्यही कारण हुन सक्छ प्रधानमन्त्रीको सम्बोधनले त्यहाँका जनतालाई आशा र भरोसा जगाउँछ, जुन हामीले अनुभूत गर्न पाउँदैनौं । जे भए पनि विश्वलाई 'हावाकावा' पार्ने अहिलेको यो संकटका विरुद्ध सामूहिक लडाईं लड्नु छ । उपचार नपाएर तडिपार अस्वभाविक मृत्युवरण गर्नु परेको यो समय प्रतिरक्षाको कवच केवल एकान्तवास नै हो- भन्छन् जानकारहरू । वाद, विचार, धर्म, वर्ण, लिङ्ग, भूगोल र आर्थिक क्षमताले विभेद नगर्ने यो महामारीलाई मिलेरै प्रतिरोध गर्ने पछि । तर, विचार पुऱ्याउनु पर्ने र मुख्य कुरा हो कि यसले निम्न र विपन्नवर्गको जीवन भोगाइमा असुविधा र असहज त भइरहेको छैन । यही दायित्वमा अभिभावक चुकिरहेको सर्वत्र टिप्पणी हुन थालेको छ ।

एउटा लगत राखेर गुणस्तरहीन अन्न खानै अनुपयुक्त, निर्धारण गरिएकोमा घटाएर त कतै पात्र नै विभेदकारी बनाएर सरकारद्वारा दिइने राहतमा अनियमितता भएको सूचना पीडा भोग्नेहरूले दिइरहेका छन् । स्थानीय सरकारद्वारा निम्न तथा विपन्नवर्गको जीवन रक्षाका लागि भनेर सहयोगमा टिकाटिप्पणी हुनुहुँदैन । यसको अर्थ यो विवादरहित बनाउनेतर्फ सम्बद्ध व्यक्ति र निकाय गम्भीर हुनुपर्छ । जीवन रहे परिवार र समाज रहन्छ यो सबैले स्वीकार्ने पछि । जीवन रहन भौतिक दुरी र सरकारको निर्देशन पालना हुनुपर्छ । मानवीय संवेदनासँग जोडिएको विद्यमान संकट सहकार्य, अनुशासन र आपसी सद्भावबाट मात्रै समाधान हुन सक्छ । जसको शुरुवात आफूबाटै गरिनुपर्छ ।

यो संकटको समय विचार नपुन सक्छ । सबै दूधैले नुहाएका हुँदैनन् पनि । तर, नेतृत्व गर्नेहरूले सहयोगापक्षी लगायत सबैको अभिभावक बन्नुपर्छ । यस्तो बेला बोलीले, व्यवहारले, साथ र सहयोगले जनताको मन जिताउनु र उनीहरूको भरोसा बन्न सक्नुपर्छ । अहिले सबैभन्दा बढी जोखिममा रहेको समूहमा स्वास्थ्यकर्मी, चिकित्सक र विरामीसँग जोडिनेहरू छन्, उनीहरूलाई निश्चित र आश्वस्त पार्नु सवैमा समर्पित रहन उत्रेरपा जगाउने कार्यमा सरकारको जिम्मेवार भूमिका देखिनु पर्छ । सँगै जनताको सुरक्षा, शान्ति र अमनचैनमा अहोरात्र खटिरहेका सुरक्षाकर्मीलाई उनीहरू र उनका परिवारको सुरक्षाको प्रत्याभूति हुनुपर्छ । त्यसैले यो बेला सरकार अन्न बढी क्रियाशील होस्, सरकार र जनताका प्रतिनिधि भाइरसविरुद्धको युद्धमा अप्रमोच्यमा देखिनु यो अहिलेको आवश्यकता पनि हो ।

प्राकृतिक जीवनचक्र र विपद्को मनोवृत्ति

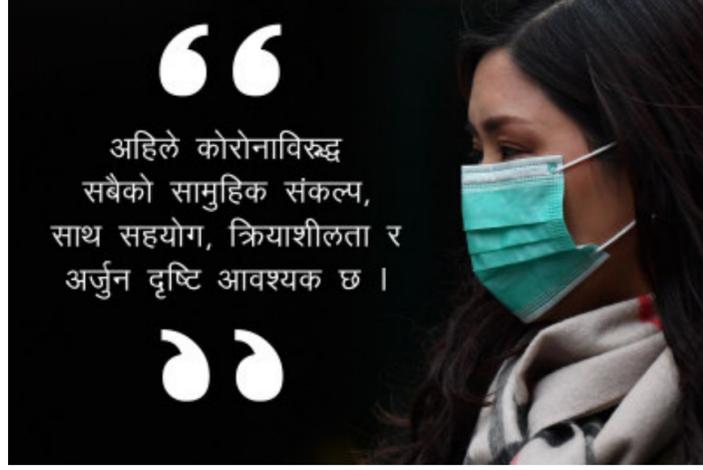
नारायणप्रसाद पराजुली

हाल विश्व कोरोनाको कहरबाट गुर्जरहेको छ । मानव सभ्यताको इतिहासमा एकाइसौं शताब्दीको सबैभन्दा खतरनाक दुःखमसँग विश्व मानव समुदाय लडिरहेको छ अहिले कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) विरुद्धको युद्धमा । मानव अस्तित्वको लागि यो युद्ध जित्नुको विकल्प हामीसँग छैन । यो मतमा सैद्धान्तिक रूपमा विश्व मानव समुदाय एकमत छ तर प्रवृत्तित्व कुरा प्राकृतिक हुँदोरहेछ । मान्छेका विविध स्वार्थका कारणले प्रवृत्तित्व कुरामा देखिएको विविधता नै कोरोनाविरुद्धको लडाईंको प्रमुख कमजोरी बन्न सक्छ ।

हामीले जीवहरूको जीवनचक्र पढेका छौं, हेरेका छौं । एउटा जीवले अर्को जीवलाई आफ्नो अस्तित्वका लागि अर्थात् आफू बाँच्नका लागि खान्छ । जसलाई खान्छ उसले अर्कोलाई खान्छ । यो प्राकृतिक जीवनचक्र (Ecosystem) निरन्तर चलिरहन्छ सबै जीवहरूको अस्तित्व रक्षाका लागि । एउटा सर्पको मुखमा परेको भ्यागुताले अर्को जिउंदो पुतलीलाई आफ्नो भोजनका लागि आफूतिर खिच्दै गरेको हामीले देखेका छौं । त्यो भ्यागुता आफू सर्पबाट बाँच्नका लागि एकातिर संघर्ष गरिरहेको छ त्यसै समयमा आफ्नो भोजनका लागि अर्को प्राणीलाई आफूतिर खिच्दै छ, त्यस्तो विरोधाभासपूर्ण अवस्था प्राकृतिक रूपमा हामीले देखे पढेकै हो । मान्छे प्राणी त हो तर सर्वश्रेष्ठ प्राणी हो भन्ने उसलाई सर्वश्रेष्ठ भन्ने उपाधि अरु प्राणीले भर्नादिएको नभएर उसले आफूले आफैलाई दिएको उपाधि किन नहोस् । त्यसैले हामीले मान्छेलाई भ्यागुता वा सर्प वा चिल वा बाजसँग तुलना गर्न मिल्दैन । तथापि एउटा विडम्बना

हामी मानिसमा त्यो भ्यागुते प्रवृत्ति हावी छ यो कुरालाई नकार्न पनि मिल्दैन । मानव सभ्यताको इतिहास हेर्दा यस्तो विपद् मान्छे वा अरु प्राणीले पहिलोपटक भोगेको होइन यस्ता विपद् तथा प्राकृतिक प्रकोपका धेरै सुखला पार गरेर आज हामी यहाँ छौं । हाम्रा कति सभ्यता नष्ट भए तर हामी फेरी केही विकसित रूपमा उठ्यौं होला । पृथ्वीमा भएको प्राकृतिक हलचल वा विनासले कति जीवको अस्तित्व समाप्त भयो तर हामीले आफ्नो अस्तित्व बचाएका छौं आजको मितिसम्म । अहिले विश्वभर फैलिएको कोरोना भाइरसका

वर्गका मान्छेका लागि काम वा उत्पादन गर्ने र अर्कोले अर्को वर्गका लागि गर्ने यस्तो लामो सुखला छ हाम्रो समाजमा पनि । यस्तोमा स्वाभाविक रूपमा कोही सर्पका रूपमा कोही भ्यागुता र कोही पुतलीका रूपमा पात्र र प्रवृत्ति दुवै छन् हाम्रो परिवेशमा । हेरेक विपत धेरैका लागि काल र केहीका लागि मालामालको रूपमा बुझे र व्याख्या गर्न सक्ने हुनु हुँदैन । तर, हाम्रोमा भूकम्प, बाढी, पहिरो अन्य व्याधि र महामारी जस्ता हरेक प्रकोप र विपद्दामाथि उल्लेख गरिएको इकोसिस्टमको प्रवृत्ति हावी भएको छ र त्यसका केही पात्रहरू

कारण संसारको जुनसुकै कुनामा रहेका मान्छेहरू ती जुन मुलुकका भए पनि बन्दाबन्दीको अवस्थामा छन् । हामीले पनि लकडाउनलाई सर्प स्वीकार गरेका छौं, कोरोना संक्रमण विरुद्धको एकमात्र प्रभावशाली अस्त्र मानेर । तर यस्तो अवस्थामा समाजमा फेरी उही इकोसिस्टमको भ्यागुते प्रवृत्तिको पुरावृत्ति हावी भएको देखिँदछ । त्यसो त मानव समाज नै एउटा मालाकार रूपमा एक अर्को तह र वर्गका मान्छेप्रति निर्भर छ । एउटा तह वा वर्गका मान्छेले अर्को तह वा

नाझिएका पनि छन् त्रिपाल काण्ड खाद्यान्न काण्ड जस्ता काण्डहरूमा । स्वाभाविक रूपमा यस्तो विपद्को अवस्थामा सरकारले समताका आधारमा होइन कि आवश्यकताका आधारमा तह र वर्ग निश्चित र निर्कूल गरेर आवश्यक रहेका नागरिकका लागि राहत र संरक्षणको प्याकेज तय गर्दछ र गर्नु पर्दछ । त्यस्तो राहत कोषको प्रयोग गर्ने र सरकारको राहत नीतिको कार्यान्वयनमा खटिने तथा अन्य सबै सर्वसाधारण जनता अहिले कोरोना भाइरसको उतिकै जोखिममा रहेका छन् ।

“ अहिले कोरोनाविरुद्ध सबैको सामूहिक संकल्प, साथ सहयोग, क्रियाशीलता र अर्जुन दृष्टि आवश्यक छ । ”

सरकारलाई १८ बुँदे सुझाव

सबैलाई सुरक्षित रहन आग्रह

कुमार लिड्वेन 'मिराक'

प्रदेशहरूको नामाङ्कन कार्य बन्द गरी पहिचानमा आधारित प्रदेशको नामाकरण, संविधानलाई संसोधन गरी ७ प्रदेशबाट १०+१ प्रान्त कायम गर्न र सर्वपक्षीय सहमतिमा सहअस्तित्वको आधारमा स्थायी परराष्ट्र नीति निर्धारण गर्न लिड्वेनले सुझाव दिएका छन् ।
५० करोडभन्दा बढीको बैदेशिक ऋण सरकार एकलैले ल्याउन नपाउने, सर्वपक्षीय सहमतिमा मात्र ल्याउनपाउने, सबै समुदाय वा मातृभाषालाई लोकेसेवा आयोगको परीक्षाको माध्यम भाषा बनाई समुदायगत रूपमा कर्मचारी प्रवेश गराई भ्रष्टाचारमुक्त बनाउने । बहुमतको नाममा ३० प्रतिशत भोट प्राप्त गर्ने पार्टीले शासन गर्ने अल्पमतको शास अन्त्य गरी पूर्ण समानुपातिक चुनाव प्रणाली लागू गर्न र सरकार गठन गर्दा एउटा पार्टीलाई मात्र राज्यको सम्पूर्ण अधिकार नदिई विपक्षी पार्टीहरूलाई पनि मन्त्रालय दिन संवैधानिक व्यवस्था गरिनुपर्ने माग राखेका छन् ।
अध्यक्ष लिड्वेनले वार्षिक ३ खर्बको खाद्यान्न आयात गर्नुपर्ने अवस्था अन्त्य गरी ४० लाख युवाहरूलाई स्वदेश स्वरोजगारीको मास्टरप्लान बनाई सर्वपक्षीय समितिमा पेश गर्न र नेपालको समग्र विकासको लागि उक्त समितिले ३० वर्ष मास्टरप्लान बनाउनु पर्ने र सरकारले पनि आफ्नो खुशी नयाँ योजना बनाउन नपाउने गरी सोही प्लान अन्तर्गत काम गरे देश निश्चित लक्ष्यमा पुग्ने बताएका छन् । त्यसैगरी आदिवासी मातृभाषा विश्वविद्यालयको स्थापना गर्ने, खस आर्यको समानुपातिक बलस्टर अलग गर्न र दलित शिल्पीको गैरभौगोलिक प्रान्त स्थापना हुनु पर्ने बताएका छन् । साथै माननीय रेशम चौधरी लगायत थरुट राजबन्दीहरूको रिहाई तुरुन्त गर्न समेत अनुरोध गरेका छन् ।
नेपाल कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमणबाट नेपाली लगायत विश्वका लाखौं मानिस संक्रमित भई उपचारार्थ सम्पूर्णमा स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दै, दिवंगत सम्पूर्णका भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दै सबैलाई सुरक्षित रहन अनुरोध गरेका छन् ।
सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सह-अस्तित्व, सामुदायिक समाजवाद र इको-इकोनोमीको राष्ट्रिय भावनाले मात्र देशमा नयाँ जनादेश ल्याउने अध्यक्ष लिड्वेनद्वारा जारी विज्ञापनमा उल्लेख छ ।

ओलिम्पिक सरेपछि नेपाली खेलाडी 'विचलित'

भ्याप, बैशाख २ । टोक्यो ओलिम्पिकमा छनोट हुन प्रयास गरिरहेका नेपाली खेलाडीहरू अहिले दोहोरो मारमा परेका छन् । एक त कोरोनाभाइरस संक्रमणबाट बच्न विश्वभर चालिएका प्रयासका क्रममा जापानमा यो वर्ष हुने टोक्यो ओलिम्पिक एकवर्ष पर धकेलेयो । अर्कोतर्फ लकडाउन अर्थात् बन्दाबन्दीको अवस्थाका कारण खेलाडीहरूलाई आफ्नो शारीरिक तन्दुरुस्ती गुम्ने चिन्ता बढेको छ । तसर्थ उनीहरूको तन्दुरुस्ती गुम्न नदिन पहल थालिएको छ ।
स्वयम् खेलाडी, तिनका प्रशिक्षक, सम्बन्धित संघ र नेपाल ओलिम्पिक कमिटीको पहलमा कामहरू भइरहेको बताइएको छ । आचारीकी च्याम्पियन खेलाडी ज्ञानु अवाल भन्छन्- जर्मनीमा ओलिम्पिक छनोट प्रतिस्पर्धाको अन्तिम तालिका थियो । अब त्यो खेल कहिले हुने हो थाहा छैन । हामी साँच्चै नै विचलित भएका छौं । त्यसमा मनोपरामर्शले मद्दत पुग्ने आशा छ । अचानक भएको बन्दाबन्दीका बेला चुस्त रहन कतिपय खेलका प्रशिक्षकहरूले खेलाडीलाई घरमा नै बसेर गर्ने अभ्यासबारे सिकाएको बताउँछन् ।
जुडो खेलका प्रशिक्षक देवु थापा भन्छन्- कुन समयमा, कसरी, कुन तरिकाले प्रशिक्षण गर्ने त्यो सबै तालिका बनाएर दिएको छु । खेलाडीहरूले त्यही अनुरूप प्रशिक्षण गरिरहेका छन् । खेलाडीहरू प्रशिक्षक र ओलिम्पिक कमिटीले उपलब्ध गराएको प्रशिक्षण तालिका अनुसार नै घरमा प्रशिक्षण लिइरहेको बताउँछन् ।
कराँतेकी अनु अधिकारी भन्छन्- ओलिम्पिक कमिटीले दिएको प्रशिक्षण तालिका छ । हाम्रा प्रशिक्षकले पनि प्रशिक्षणका बारेमा निर्देशन दिनुभएको छ । सो अनुरूप नै अभ्यास गरिरहेकी छु । आशा गरौं समय धकेलिँदा त्यसले हामीलाई फाइदा नै पुग्छ । मनोपरामर्श पनि राम्रो लाग्यो । खेलाडीहरूलाई ओलिम्पिक पुनर्दिशा निर्देश गर्ने निकाय ओलिम्पिक कमिटीले पनि खेलाडीहरूको स्थिति बुझ्न पहल थालेको छ ।
कमिटीले ओलिम्पिक खेलले उम्मेदवार खेलाडीहरूको दैनिक अभ्यास र लकडाउनका कारण उनीहरूको

प्रहरीलाई ढुंगा प्रहार गर्ने १२ जना पक्राउ

भ्याप, बैशाख २ । प्रहरी टोलीमाथि ढुङ्गा प्रहार गर्ने व्यक्तिलाई सिरहा प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।
कोविड -१९को जोखिम हुन नदिन सरकारले जारी राखेको बन्दाबन्दी(लकडाउन)को उल्लंघन गरी हिड्डुल गरिरहेका स्थानीयलाई सम्फाउन पुगेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिरहाबाट खटिएको प्रहरी टोलीमाथि सिरहा नगरपालिका १७ पेटेवांका स्थानीयले ढुङ्गासहित गन थालेपछि गराती प्रहरी र स्थानीयबीच झडप भएको थियो ।
सो क्रममा ढुङ्गा लागेर चार जना प्रहरी घाइते भएको थिए । प्रहरीले स्थितिलाई नियन्त्रण लिन १२ जना स्थानीयलाई पक्राउ गरेको थियो । पक्राउ परेका सबैलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा राखेर कानूनी कारवाही प्रक्रिया अघि बढाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिरहाका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक विनोद घिमिरेले जानकारी दिए ।
पाँचथरमा १२९ को परीक्षण
पाँचथर, बैशाख २ । पाँचथरमा १२९ जनाको शीघ्र डाइग्नोस्टिक परीक्षण सम्पन्न भएको छ ।
विदेशबाट आएका, उनीहरूको सम्पर्कमा पुगेका तथा कोभिड-१९सँग लक्षण मिल्ने व्यक्तिको डाइग्नोस्टिक परीक्षण गरिएको हो ।
प्रदेश नं. १को सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा जिल्ला अस्पताल पाँचथरका स्वास्थ्यकर्मी सम्मिलित टोलीले जिल्लाका आठवटै स्थानीय तहमा पुगेर डाइग्नोस्टिक परीक्षण गरेको हो । परीक्षणबाट सबैको नतिजा नेगेटिभ आएको स्वास्थ्य कार्यालय पाँचथरले जनाएको छ । यस्तै डाइग्नोस्टिक परीक्षण गरिएका ११ जनाको स्वाब सङ्कलन गरी थप परीक्षणका लागि विराटनगर लगेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ ।
चेत १ गते यता विदेशबाट नेपाल आई क्वारेन्टाइनमा बसेका व्यक्ति तथा तिनको सम्पर्कमा पुगेका व्यक्ति कोभिड-१९ सँग लक्षण मिल्ने विरामीको शीघ्र डाइग्नोस्टिक परीक्षण गरिएको हो । परीक्षणका लागि स्वास्थ्यकर्मीको टोली क्वारेन्टाइनमा पुगेको थियो । दुई साता क्वारेन्टाइनमा बसिसकेका व्यक्ति तथा संक्रमणको आशंका गरिएका व्यक्तिलाई क्वारेन्टाइनमै ल्याई परीक्षण गरिएको थियो ।

